

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 18.5.2017

Deres ref.:

Vår ref.: KHM/EA

Konseptvalgutredning for Tullinløkka-området og Kulturhistorisk museums arealbehov i Oslo sentrum

Vi viser til konseptvalgutredningen for Tullinløkka der Statsbygg, på oppdrag fra regjeringen, konkluderer med at området bør utvikles som byuniversitet og der Kulturhistorisk museum (KHM) foreslås som framtidig bruker av Nasjonalgalleriet. Utredningen er nylig kvalitetssikret og resultatet av denne er en mer åpen konklusjon med hensyn til framtidig bruk av Nasjonalgalleriet. Begrunnelsen fra kvalitetssikrer for å svekke Statsbyggs konklusjon er en påstand om at Kulturhistorisk museum ikke har reell bruk for Nasjonalgalleriet. Universitetet i Oslo (UiO) vil påpeke at denne påstanden ikke er riktig. Etter vår oppfatning forholder ikke kvalitetssikrer seg til de vedtak som regjeringen har fattet med hensyn til lokalisering av Kulturhistorisk museums virksomhet i Oslo, den såkalte trelokasjonsmodellen, med en fordeling av museets totale areal mellom Økern (magasin), Bygdøy (vikingtidsmuseum) og sentrum (øvrige museumsdrift). Universitetet i Oslo ønsker derfor et møte med Kunnskapsdepartementet for å bringe klarhet i forståelsen av Kulturhistorisk museums arealbehov og mulighetsrommet for å løse dette innenfor rammene av konseptvalgutredningen for Tullinløkka.

Vi tillater oss å nevne de viktigste momentene i saken: Regjeringen har skrinlagt planene om ett, samlet museumsbygg for Kulturhistorisk museum i Bjørvika. I 2013 fattet regjeringen vedtak om KHMs trelokasjonsmodell. Til grunn for vedtaket ligger et kvalitetssikret og godkjent samlet program, med fordeling mellom Bygdøy, Sentrum og Økern (jfr. vårt brev av 16. oktober 2012). I det gjennomførte programarbeidet for Bygdøy-Sentrum-Økern er det tatt utgangspunkt i programmet som er benyttet i de tidligere utredede alternativer i Kunnskapsdepartementets konseptvalgutredning. Totalt er KHMs arealbehov på Tullinløkka programmert til 13 150 m². Av dette er 9 700 m² areal knyttet til utstillings- og publikumsaktiviteter.

Kunnskapsdepartementet har tidligere (pressemelding 14. juni 2013) understreket at både regjeringen og UiO skal inkludere Nasjonalgalleriet i vurderingen av hvordan arealbehovet for KHM på Tullinløkka skal løses:

«I vurderingen av behovet for utvikling på og omkring Tullinløkka, finner jeg det riktig at staten ser på alle sine tilgjengelige bygninger i området. Det innebærer at både Historisk museum og Nasjonalgalleriet inngår i den vurderingen».

Universitetsdirektøren

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Kunnskapsministeren har senest 25. februar 2016 gjentatt dette poenget for Stortinget:

«Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bestilt en konseptvalgutredning fra Statsbygg om etterbruk og utvikling av statens eiendommer på og ved Tullinløkka. Dette er blant annet et resultat av flyttingen av Nasjonalmuseet til Vestbanen og dermed fristilling av Nationalgalleribygningen. I denne KVUen legges også universitetets arealbehov for Kulturhistorisk museum til grunn som definert i KVUen fra 2009. Kunnskapsdepartementet ser at det i fremtiden kan være behov for videre utvikling av KHM, men ut over dette er det ikke tatt standpunkt til hvordan arealbehovet for UiO/KHM skal løses i Tullinløkkaområdet. Jeg regner med at KVUen om etterbruk og utvikling av statens eiendommer på og ved Tullinløkka vil belyse alternative måter å løse dette på».

Dette har UiO lagt til grunn for innspillet til konseptvalgutredningen for området, jevnfør vårt brev av 15. oktober 2015 til Statsbygg. Vi har her redegjort for hvordan vårt totale arealbehov på 13 150 m² i sentrum kan løses:

- Lokaler for særutstillinger, 1100 m², lokaler for temporære utstillinger, 1100 m², samt varemottak, anslått til 1000 m², krever nybygg på/under Tullinløkka.
- Alle kontorfunksjoner, programmert til 3445 m², plasseres i nærliggende bygg. Det er ønskelig å kunne disponere Kristian Augusts gate 23.
- Det er utarbeidet studier, vedlagt brev av 15.10.2015, som viser hvordan det øvrige arealet på 6500 m² kan løses i Historisk museum og Nasjonalgalleriet. Historisk museum vil kunne huse ca. 3150 m² netto programareal; Nasjonalgalleriet vil kunne huse 3350 m².

Våre studier viser at programmerte funksjoner fyller både Historisk museum og Nasjonalgalleriet ettersom kjellere og de øverste etasjer i begge bygningene ikke kan utnyttes i stor grad til publikumsfunksjoner, men likevel delvis til programmerte funksjoner (utstillingsproduksjon, verksted og lager). Det synes som om kvalitetssikrer ikkje har tatt hensyn til dette i sine arealvurderinger. Kvalitetssikrers anslag for UiOs behov i Nasjonalgalleriet, 1500 m² netto, synes uriktig utfra bygningenes beskaffenhet.

UiO er innforstått med at nybygg på/under Tullinløkka må utestå ennå en tid til fordel for andre prioriterte behov ved UiO. For å utløse KHMs øvrige aksepterte behov, kreves imidlertid at KHM benytter Nasjonalgalleriet i sin helhet i tillegg til Historisk museum.

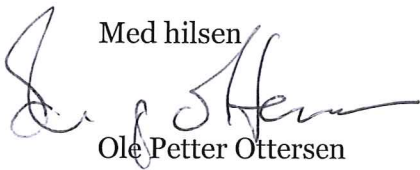
Løsningen er ikke optimal med tanke på behov for moderne utstillingslokaler, men dette veies i noen grad opp av byrom-effekten som skapes ved at KHM disponerer to av de sentrale byggene på Tullinløkka. Forslaget har også stor samfunnsøkonomisk verdi fordi det innebærer en sterk reduksjon av behov for nybygg på Tullinløkka og en hensiktsmessig og hensynsfull bruk av Nasjonalgalleriet, forutsatt at staten investerer i en rehabilitering av bygget. Vi kan derfor ikke akseptere konklusjonen som kvalitetssikrer fremmer etter gjennomgang av Statsbyggs konseptvalgutredning, nemlig at KHM ikke har reell bruk for Nasjonalgalleriet. Tvert i mot vil dette bygget kunne løse vesentlige arealbehov for Kulturhistorisk museum.

Vi oppfatter det som kritisk at kvalitetssikrer også konkluderer med ikke å anbefale utbygging på Tullinløkka. Vi kan dermed ikke se at det åpnes for alternative løsninger av KHMs arealbehov på

Tullinløkka. Dette er ikke i tråd med de styringssignalene som vi tidligere har mottatt fra Kunnskapsdepartementet. Vi minner her om Kunnskapsministerens tale i Stortinget, sitert over, vedrørende konseptvalgutredningen for Tullinløkka: «I denne KVUen legges også universitetets arealbehov for Kulturhistorisk museum til grunn som definert i KVUen fra 2009».

Det er disse forholdene vi ønsker å ta opp med departementet i et møte. Vi ser fram til å høre fra departementet om aktuelle møtetidspunkt og representasjon.

Med hilsen

Ole Petter Ottersen
rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

